

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te JETTE

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	4283
Instelling	Vrije Basisschool
Directeur	Magda VERTONGHEN
Adres	Heilig-Hartlaan 2 - 1090 JETTE
Telefoon	02-479.62.42
E-mail	directie@heilighartjette.be
Website	www.heilighartjette.be
Bestuur van de instelling	VZW Sint-Goedele Brussel
Adres	Verheydenstraat 39 - 1070 ANDERLECHT
Scholengemeenschap	Sint-Goedele Brussel Basisonderwijs 1
Adres	Verheydenstraat 39 - 1070 ANDERLECHT
CLB	Vrij CLB Pieter Breughel
Adres	Opzichterstraat 84 - 1080 SINT-JANS-MOLENBEEK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	17-02-2014, 18-02-2014, 20-02-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	20-02-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	14-03-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Myriam Vande Moortele
Teamleden	Yves Van Moorleghem
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming.....	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde.....	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming.....	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	17
4.2 Sociale en emotionele begeleiding.....	18
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	20
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	22
6.1 Wat doet de school goed?.....	22
6.2 Wat kan de school verbeteren?	22
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Heilig-Hartschool, een gesubsidieerde vrije basisschool, is ondergebracht op eenzelfde terrein als een Franstalige campus vlak naast het Boudewijnpark en recht tegenover het Jeugdpark van Jette. De lagere afdeling is gehuisvest in hetzelfde gebouw als een Franstalige basisschool. De kleuterafdeling maakt grotendeels gebruik van containerklassen. De school leeft op een harmonieuze en respectvolle wijze samen met het team en de leerlingen van l'Ecole du Sacré Cœur. De samenstelling van het team is vrij stabiel. Het bevat vooral leerkrachten uit Vlaams-Brabant. De leerlingenpopulatie is een weerspiegeling van de sociaal-economische situatie van de buurt: van kansrijke, overwegend modale tot een kleine groep kansarme leerlingen. Een minderheid van de leerlingen spreekt thuis Nederlands. De meeste leerlingen komen uit een taalgemengd gezin of hebben het Frans als thuistaal. Het percentage leerlingen met schoolse achterstand is ongeveer gelijk met het Vlaams gemiddelde, maar lager dan de gemeente. Jaar na jaar groeit de schoolpopulatie, waardoor de uitbreiding van de infrastructuur zich opdringt. Het schoolbestuur heeft gefaseerde bouwplannen op korte termijn. De school profileert zich als een basisschool waar normen en waarden belangrijk zijn. Ze vormt een gezonde mix van culturen en talen met nog voldoende Nederlandstalig karakter. Momenteel telt de school veertien klasgroepen waarvan zeven in elke afdeling.

Op basis van het vooronderzoek van 10 februari 2014 onderzocht de onderwijsinspectie de leergebieden wiskundige initiatie, wiskunde en muzische vorming in de kleuter- en de lagere afdeling. Verder peilde ze naar de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de sociale en emotionele begeleiding. Daarnaast onderzocht ze hoe het algemeen beleid van de school vorm krijgt. Ook aspecten van de regelgeving en de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van het schoolgebouw maakten deel uit van het onderzoek.

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden wiskundige initiatie en muzische vorming in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers hanteren een koepeleigen instrument om hun thematische activiteiten te plannen. De meeste domeinen van de onderzochte leergebieden komen evenwichtig, geïntegreerd en gevarieerd aan bod, wat zorgt voor een krachtige horizontale samenhang. Voor het domein media gebeurt dit minder uitgesproken. Groei- en afsprakenlijnen bewaken de verticale samenhang. Zinnvolle speelleermaterialen en een rijke stimulerende leeromgeving bieden heel wat kansen tot exploreren en experimenteren. De kleuters mogen zelf materialen meebrengen, waardoor hun betrokkenheid vergroot. De kleuteronderwijzers benutten talrijke observatie- en overlegmomenten om de ontwikkeling van de kleuters in kaart te brengen en op te volgen. Samen met het zorgteam bieden ze gerichte ondersteuning aan.

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate. De onderwijzers baseren zich op een onderwijsleerpakket dat ze consequent volgen. Ze bewaken zoveel mogelijk het evenwicht tussen de verschillende domeinen. De meesten bieden levensecht rekenonderwijs aan en verrijken hun aanbod met bijkomende materialen. Schoolafspraken over de wandplaten zijn weinig concreet. De onderwijzers nemen doelen op in andere leergebieden, wat de horizontale samenhang ten goede komt. Ze maken foutenanalyses om ondersteuning of onderwijs op maat van het kind te bieden, in overleg met het zorgteam.

De lagere afdeling kan onvoldoende aantonen dat de leerlingen de eindtermen voor het leergebied muzische vorming bereiken. De onderwijzers baseren het muzisch onderwijs te weinig op de uitgangspunten en de eindtermen van het leergebied. De meesten plannen geen evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod. De leerplandoelen van media komen in mindere mate voor, wat eveneens wijst op een onvolledig aanbod. Niettegenstaande de inbreng van een muzische juf, de leerkracht bewegingsopvoeding en diverse initiatieven om extra muzische impulsen te geven, biedt de horizontale samenhang met andere leergebieden onvoldoende garantie voor de effectieve realisatie van het leerplan muzische vorming. Er zijn weinig afspraken over de leerjaren heen die een verticale samenhang garanderen. Beschouwen en creëren krijgen niet overal voldoende aandacht, waardoor de leerlingen hun creativiteit en hun eigenheid onvoldoende kunnen ontplooien. In de meeste klassen is de evaluatie

beperkt, vaak eenzijdig en weinig doelgericht. Ze wordt nauwelijks in kaart gebracht, waardoor de school over onvoldoende outputgegevens beschikt. De leerlingen krijgen in mindere mate doelgerichte ondersteuning in hun muzisch groeiproces.

De school stelt jaarlijks een nascholings- en professionaliseringsplan op om de deskundigheidsbevordering van de teamleden in kaart te brengen. De meeste nascholingen komen tot stand vanuit prioriteiten op leerkracht- of schoolniveau. Diverse begeleidingstrajecten ondersteunen het team klasintern en –extern. De vele overlegmomenten bieden de gelegenheid om ervaringen, ideeën en materialen uit te wisselen. Niettegenstaande de school de effecten van haar nascholingsbeleid niet gericht meet, hebben de meeste vormingen een invloed op de onderwijspraktijk van de leerkrachten. Jaarlijks evalueert de school haar werking en stuurt ze haar prioriteitenplan bij. Het team staat open voor vernieuwingen en verdere professionalisering.

De school hecht veel belang aan de sociale en emotionele begeleiding van haar leerlingen. Ze zet de doelen en de acties verder die ze tijdens de vorige GOK-cyclus opstartte. Dat doet ze vanuit de overtuiging dat het welbevinden en de betrokkenheid van het kind de basis vormen voor ontwikkeling en leren. Ze verzamelt veelvuldig informatie over de sociale en emotionele aspecten. Het zorgteam werkt samen met de leerkrachten allerlei acties uit die een stimulerend pedagogisch klas- en schoolklimaat bevorderen.

Het intern leiderschap kenmerkt zich door een sterke betrokkenheid, een grote deskundigheid en een gedreven inzet. De directeur stimuleert een gedeeld leiderschap waarin elk teamlid zijn verantwoordelijkheid opneemt. De vele overlegmomenten bieden kansen om te komen tot gezamenlijke standpunten en concrete afspraken. De wederzijdse open waarderende houding voor elk teamlid creëert een verbondenheid waardoor iedereen samen school maakt.

Voor de overige erkenningsvoorwaarden besluit de onderwijsinspectie tot een gunstig advies. Wat de overige regelgeving betreft, moet de school in de toekomst wel de regelgeving over de onderwijstijd correct opvolgen.

De school krijgt een gunstig advies voor woonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De wijze waarop ze tekorten op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne planmatig opspoorde en met zorg voor prioriteiten beheerst, is een voorbeeld van goede praktijk.

Deze doorlichting sluit af met een gunstig advies voor de kleuterafdeling. Voor de lagere afdeling formuleert de onderwijsinspectie een beperkt gunstig advies omwille van het leergebied muzische vorming. De school moet een leerplangericht aanbod realiseren dat volledig, evenwichtig en gradueel is opgebouwd. De onderwijsinspectie waardeert de inzet van alle teamleden. Ze heeft voldoende vertrouwen in de ontwikkelingskracht en de veranderingsbereidheid van de school om deze opdracht binnen de gestelde termijn van drie jaar tot een goed einde te brengen. Ze rekent erop dat het team de aanbevelingen uit dit verslag ter harte neemt om de onderwijskwaliteit in de toekomst blijvend te optimaliseren.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

wiskundige initiatie

muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

wiskunde

muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. De kleuters krijgen een doelgericht en evenwichtig onderwijsaanbod. De ontwikkelingsmaterialen zijn gericht op een brede en harmonische vorming. De preventieve basiszorg is sterk ondersteunend.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate na. De thematische en geïntegreerde werking zorgt voor een natuurlijke samenhang tussen de verschillende domeinen van het leergebied en over de leergebieden heen. Er zijn voldoende ontwikkelingsmaterialen om te exploreren en te experimenteren.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De kleuteronderwijzers hanteren een koepeligen instrument als referentiekader om de activiteiten doelgericht aan te bieden. Ze maken gebruik van een digitaal plannings- en bewakingsinstrument. Sinds kort zijn er goede aanzetten om ook naar de leerplandoelen te verwijzen. Daarnaast halen de kleuteronderwijzers geregeld ideeën uit onderwijsleerpakketten om een belangstellingscentrum grotendeels vorm te geven.

Voor de aanvang van het nieuwe schooljaar stellen de kleuteronderwijzers een jaarplanning op. Naast de vaste thema's werken ze een aantal projecten uit met de ganse kleuterafdeling. De meesten voorzien enkele thema's waarbij de kleuters inspraak krijgen. Op schoolniveau bestaan afspraken over de wijze waarop de kleuteronderwijzers hun agenda invullen. Een weekschema geeft een beknopt overzicht van de geplande activiteiten. Binnen deze weekplanningen gaat er systematisch aandacht naar het plannen van een aanbod voor de leergebieden wiskundige initiatie en muzische vorming. De dagagenda vermeldt gedetailleerdere informatie met een duidelijke verwijzing naar ontwikkelingsaspecten en leerplandoelen. Dit resulteert in een gelijkgerichte werking.

De kleuteronderwijzers voorzien een ruime waaier aan wiskundige en muzische activiteiten, waardoor het aanbod gevarieerd en evenwichtig is voor beide leergebieden. Ze integreren wiskundige initiatie in het klasgebeuren. Tijdens de 'gewoontevorming' besteden ze de nodige aandacht aan wiskundige begripvorming. Als houvast hanteren ze een gradatielij, gebaseerd op een gradueel opgebouwde begrippenlijst uit een pedagogisch naslagwerk. Speelleermaterialen en gerichte activiteiten bieden kansen om wiskundige competenties te verwerven. Er gaat intentionele aandacht naar de ontluikende gecijferdheid. Niet alleen getallen, maar ook aspecten van meten en ruimte komen geregeld aan bod. In het klasbeeld zijn getalbeelden aanwezig. Voor het

leergebied muzische vorming steunen de kleuteronderwijzers grotendeels op de eigen ervaring. Bij de muzische verwerking van een activiteit leggen ze de klemtoon op één of meerdere domeinen, rekening houdend met het thema en de beschikbare materialen. De meeste muzische domeinen krijgen een productgerichte invulling. Sommige kleuteronderwijzers bieden de kleuters modelgerichte opdrachten aan. Dit remt de spontane creativiteit eerder af. Een muzikale juf komt op geregelde tijdstippen het muzisch aanbod verrijken. De bezoeken aan culturele voorstellingen en de feesten op afdelings- of schoolniveau zijn slechts enkele voorbeelden waarbij kleuters kansen krijgen om muzische impressies op te doen. Het kleuterteam heeft in geringe mate zicht op het domein media. Het maakte geen kennis met het vernieuwde leerplan en de bijhorende visie, waardoor dit domein minder expliciet aan bod komt.

De thematische werking zorgt voor een krachtige horizontale samenhang tussen de leergebieden en tussen de diverse domeinen. De kleuteronderwijzers bieden geregeld activiteiten aan die de motorische ontwikkeling van de kleuters stimuleren. Dansjes, de poppenhoek en de verkleedhoek zijn enkele voorbeelden hiervan. De leerkracht lichamelijke opvoeding speelt een belangrijk rol bij de ontwikkeling van de grove motoriek.

De klassenraden, de personeelsvergaderingen en de veelvuldige informele overlegmomenten bevorderen de verticale samenhang in de kleuterafdeling. Deze momenten benutten het kleuterteam, het zorgteam en de directeur om organisatorische en pedagogisch-didactische aspecten op elkaar af te stemmen. Dit resulteert onder andere in het document van groei- en afsprakenlijnen over het onderwijsaanbod en de -organisatie in de kleuterafdeling.

Inhoudelijk streven de kleuteronderwijzers een brede harmonische vorming na. Het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters beschouwen ze als basisvoorwaarden om tot leren en ontwikkeling te komen. Ze creëren tal van kansen om te exploreren en te experimenteren binnen een rijke stimulerende klasomgeving. De meesten moedigen de kleuters aan om zelf attributen mee te brengen. Dit verhoogt de betrokkenheid aanzienlijk. Tevens laat dit de kleuteronderwijzers toe om in te spelen op de interesses van de kleuters. De intentionele verrijking van de hoeken in functie van het thema bevordert het verlevendigen van het thema en het ontwikkelingsproces van de kleuters.

Er is een goede verhouding tussen leerkrachtgestuurd en zelfontwikkellend leren. Stappenplannen bevorderen de zelfredzaamheid en de zelfstandigheid van de kleuters.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

In de kleuterafdeling gaat heel wat functionele onderwijstijd verloren door 'gewoontevorming' en de verplaatsingen tussen het klaslokaal en de speelplaats. Een graduele opbouw voor gewoontevorming vanuit de ontwikkeling van de kleuter ontbreekt grotendeels.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuteronderwijzers beschikken over voldoende aangepaste en/of levensechte ontwikkelingsmaterialen die ervaringskansen bieden en de leerplandoelen van de onderzochte leergebieden nastreven. Ze zijn voor de kleuters toegankelijk. Het puzzelaanbod vertoont een gradatie. De puzzelrups visualiseert de vorderingen van de kleuters.

In alle klassen gaat er aandacht naar het gebruik van foto's, prenten en pictogrammen met het oog op de symboolontwikkeling. Deze ondersteunen de kleuters in het keuzeproces.

Het kleuterteam beschikt over muziekinstrumenten en over diverse materialen onder meer knutselmateriaal, slaginstrumenten en verkleedkleden om de muzische expressie van de kleuters uit te lokken.

Infrastructuur De kleuterklassen liggen momenteel verspreid over het schooldomein. Dit bemoeilijkt de spontane uitwisselingsmomenten. Sommige klassen staan vol meubilair en materiaal waardoor de kleuters weinig bewegingsruimte hebben. De hoeken zijn duidelijk herkenbaar en worden voorgesteld met pictogrammen. Het klasbeeld vertoont bij de oudste kleuters duidelijke sporen van didactische vervroeging.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem

De opvolging van de ontwikkeling van de kleuters gebeurt aan de hand van talrijke observatiemomenten. Naast het screenen van het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters, hebben de kleuteronderwijzers aandacht voor de competenties. Ze hanteren hiervoor een aantal afgesproken documenten op kleuter- en klasniveau. Sommige kleuteronderwijzers hanteren bijkomende observatielijsten. Specifiek bij de oudere kleuters vult de kleuterafdeling dit aan met gestandaardiseerde tests. Niettegenstaande de kleuteronderwijzers gericht observeren, vormen de leerplandoelen zelden het uitgangspunt om het ontwikkelingsproces van kleuters in kaart te brengen. De veelheid en de functionaliteit van de verschillende observatiedocumenten maken weinig deel uit van formeel overleg. Het kleuterteam evalueert en rapporteert de ontwikkeling voor wiskundig denken in ruimere mate dan de ontwikkeling voor muzische expressie. Reflecties op leerkrachtniveau gebeuren eerder uitzonderlijk.

Driemaal per jaar structureren de kleuteronderwijzers de observaties van de ontwikkelingsdomeinen voor elke kleuter via een kleurcode in het kindvolgsysteem. Dit digitale systeem is nog maar recentelijk ingevoerd en heeft nog groei mogelijkheden.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Om een beeld te krijgen van de beginsituatie van de kleuters doen de kleuteronderwijzers een beroep op de overgangsgesprekken en de informele contacten. De belangrijke zorginformatie en de gegevens uit het kindvolgsysteem verfijnen dit beeld.

De kleuteronderwijzer zijn verantwoordelijk voor de eerstelijnszorg. Gerichtes observaties zijn het vertrekpunt voor eventuele bijsturing van de aanpak of voor overleg met collega's en de GOK-leerkracht (Gelijke onderwijskansen). Deze laatste ondersteunt vraaggestuurd op leerling- en op leerkrachtniveau. De niveauspecifieke zorgcoördinator staat borg voor een werking op de drie niveaus. De positief stimulerende houding tegenover de kleuters kenmerkt de begeleidingsstijl van de kleuteronderwijzers. Ze zorgen voor een veilig pedagogisch klimaat en een krachtige leeromgeving. Zo realiseren ze elementen uit de zorgvisie in de klaspraktijk.

Kleuters die niet vorderen zoals verwacht, krijgen extra ondersteuning. Aangepaste materialen, specifieke handelingsplannen, opdrachten op een ander niveau of individuele instructies zijn voorbeelden hiervan.

Het multidisciplinair overleg (MDO) schenkt de nodige aandacht aan degelijke informatiedoorstroming. De school werkt samen met het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB) en andere externe partners. Ze hecht veel belang aan een positieve onthaalcultuur door talrijk formele en informele ontmoetingen met ouders te creëren.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate. Ze gebruikt vrij consequent een onderwijsleerpakket. Dit biedt garanties voor een gradueel opgebouwd onderwijsaanbod. Diverse outputgegevens wijzen op een degelijke verwerving van de vooropgestelde doelen binnen dit leergebied. De leerbegeleiding is erop gericht om de leerlingen zo efficiënt mogelijk te ondersteunen.

Curriculum	Alle onderwijzers hanteren eenzelfde gradueel opgebouwd onderwijsleerpakket
Onderwijsaanbod	als referentiekader om de leerinhouden van het leergebied wiskunde aan te bieden. Waar nodig passen ze dit aan in functie van de leerlingen.
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	In hun dagagenda verwijzen de onderwijzers naar het onderwijsleerpakket.
<i>Samenhang</i>	Leerkrachtafhankelijk vermelden ze daarbij leerplandoelen en/of concrete lesdoelen. Op schoolniveau bestaan geen duidelijke afspraken over de vermelding van deze doelen, waardoor er geen gelijkgerichte planning is. Een weekschema geeft een beknopt overzicht van de geplande activiteiten.
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

De meeste domeinen komen voldoende evenwichtig aan bod. Uit gesprekken en documentanalyse blijkt dat probleemoplossende vaardigheden in mindere mate aangebracht en uitgewerkt worden. Uit de gesprekken met de onderwijzers blijkt dat dit te moeilijk is voor de taalzwakkere leerlingen. Bij de aanbreng van nieuwe leerstof vertrekken de meeste onderwijzers vanuit een probleemstelling. Door interactie met de leerlingen zoeken ze naar oplossingen.

De school maakt weinig formele afspraken over de visualisatie van de referentiematen en leerstrategieën aan de klaswanden. Slechts enkele onderwijzers gebruiken hiervoor realistische voorwerpen om het wiskundig inzicht bij leerlingen te verhogen. Een aantal onderwijzers vermelden waardevolle voorbeelden van de horizontale samenhang tussen wiskunde en wereldoriëntatie in hun lessen, zoals het gebruik van grafieken en kalenders. De praktische integratie van informatie- en communicatietechnologie (ICT) gebeurt doorgaans tijdens het hoekenwerk. Sommige onderwijzers besteden extra aandacht aan leren leren en bieden onder meer studiewijzers, stappenplannen, neuze-neuzeboekjes en correctiesleutels aan.

De meeste onderwijzers maken het rekenonderwijs levensecht. Ze vertrekken vanuit dagdagelijkse situaties of maken gebruik van prijslijsten, folders en allerhande wiskundematerialen. De leerlingen krijgen ruime kansen tot handelen en zelfontdekkend leren tijdens zelfstandige en coöperatieve werkvormen. Homogene en heterogene groeperingsvormen stimuleren het leren van en met elkaar. Concrete materialen en realistische contexten bevorderen het denkproces en ondersteunen de leerlingen bij de verwoording van hun denkstappen.

Materieel beheer**Uitrusting***Leermiddelen*

De school bundelt een uitgebreide inventaris van wiskundige materialen in een fiche wiskunde. Niet enkel de minimale materiële vereisten die nodig zijn om de eindtermen voor dit leergebied te bereiken zijn aanwezig in de school, maar ook een ruime waaier aan spel- en differentiatiemateriaal. Alle klassen beschikken over vier computers. In één klas is een digitaal bord aanwezig.

Evaluatie**Evaluatiepraktijk***Evenwichtig en representatief**Leerlingvolgsysteem**Gericht op bijsturing*

De teamleden evalueren de vorderingen van hun leerlingen hoofdzakelijk op basis van de toetsen uit het onderwijsleerpakket. Sommigen passen de toetsen aan of stellen zelfgemaakte toetsen op. De meeste onderwijzers maken een fouteninventaris om de resultaten te analyseren. Deze foutenanalyses geven aanleiding tot extra ondersteuning en remediëring. Dit gebeurt vaak in overleg met de zorgleerkracht.

Tweemaal per jaar nemen de onderwijzers tests af om de evolutie van de individuele leerling op te volgen. De school bewaart de gemeten resultaten in het leerlingvolgsysteem.

De leerlingen van het vierde en het zesde leerjaar nemen deel aan de externe toetsen van de eigen onderwijskoepel. Voor de beide leerjaren presteert de groep daarbij doorgaans hoger dan het Vlaamse gemiddelde en de referentiegroep. De school analyseert reeds enkele jaren de resultaten op leerlingniveau. Sinds vorig jaar gebeurt dit ook op schoolniveau. Waar nodig stuurt ze het eigen onderwijsaanbod kwaliteitsvol bij.

Het leergebied wiskunde maakt deel uit van de criteria voor het behalen van het getuigschrift.

Begeleiding**Leerbegeleiding***Beeldvorming**Zorg*

De school hanteert een aantal procedures, werkdocumenten en afspraken om een zicht te krijgen op de vorderingen van de leerlingen. Jaarlijks vinden overgangsgesprekken plaats waarbij de collega's gerichte informatie uitwisselen onder elkaar. Geregeld organiseert de lagere afdeling een klasgebonden zorgoverleg op leerling- en leerkrachtniveau.

De onderwijzers zijn verantwoordelijk voor de eerstelijnszorg. Op basis van observaties en naar aanleiding van de analyse van testresultaten voorzien zij remediëring of differentiatie voor 'miniklasjes' of individuele leerlingen. Verlengde instructie, tempodifferentiatie en differentiatie in de hoeveelheid leerstof, zijn de meest voorkomende vormen van interne klasdifferentiatie. In de bovenbouw komt ook curriculumdifferentiatie voor. Sommige onderwijzers dagen sterkere leerlingen uit om op te treden als 'buddy', anderen bieden differentiatie naar leerinhoud aan. Voor leerlingen die verhoogde zorg nodig hebben, start de school extra zorg en eventueel oudergesprekken op. De onderwijzers kunnen dan een beroep doen op de GOK-leerkracht, die vooral klasinterne ondersteuning biedt. Indien nodig maakt de school degelijk uitgewerkte individuele handelingsplannen op. Enkele leerlingen krijgen uitbreiding van zorg door onder andere de begeleider van het CLB, logopedisten en andere externe zorgverleners in te schakelen.

De school ontwikkelt waardevolle initiatieven die een vlotte doorstroom van het kleuter- naar het lager onderwijs en van het lager naar het secundair onderwijs bevorderen. Ze werken drempelverlagend.

Professionalisering	Voor het leergebied wiskunde doet de school een beroep op een erkende
Deskundigheidsbevordering	rekentherapeut. Ze benut de externe expertise om het wiskundig
<i>Nascholingen</i>	onderwijsaanbod bij te sturen op leerling-, klas- en schoolniveau. Dit geldt als voorbeeld van goede praktijk.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in onvoldoende mate. De onderwijzers baseren het muzisch onderwijs te weinig op de uitgangspunten en de eindtermen van het leergebied muzische vorming. De planning en de realisatie van het muzisch onderwijsaanbod is onevenwichtig, onvolledig en niet gradueel opgebouwd. Een doelgerichte evaluatiepraktijk ontbreekt voor dit leergebied.

Curriculum	De school beschikt over onvoldoende outputgegevens om aan te tonen dat ze
Onderwijsaanbod	voor het leergebied muzische vorming slaagt in haar maatschappelijke opdracht.
<i>Referentiekader</i>	Niettegenstaande de school de visietekst 'muzische opvoeding' opneemt in haar
<i>Planning</i>	schoolwerkplan, wordt deze tekst niet gezamenlijk gedragen door het team. De
<i>Evenwichtig en volledig</i>	uitgangspunten en de inhoud van zowel de eindtermen als van de
<i>Samenhang</i>	deelleerplannen 'muzische opvoeding' zijn te weinig verkend. Het leerplan vormt
<i>Brede harmonische vorming</i>	in onvoldoende mate het referentiekader om de onderwijsdoelstellingen
<i>Actief leren</i>	doelgericht te selecteren en een evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod te
	plannen. Observaties, documentanalyse en gesprekken tonen aan dat de meeste
	onderwijzers weinig notie hebben van het ontwikkelen van een muzische
	grondhouding en van de processen beschouwen, creëren en reflecteren.
	Recentelijk deed de school een aanzet om per eindterm alle muzische activiteiten
	in kaart te brengen. Ze reflecteert echter niet op de doeltreffendheid van dit
	registratiedocument.

De planningsinstrumenten van de onderwijzers vertonen een grote diversiteit. De doelenselectie varieert van geen of eerder een beperkte weergave tot een uitgebreide opsomming van lesdoelen, leerplandoelen en/of eindtermen. De school investeert in een muzische juf die wekelijks één of tweewekelijks twee lestijden muzische activiteiten uitvoert met een leerlingengroep. Sommige onderwijzers vertrouwen erop dat dit doelgericht aanbod voldoende is om de eindtermen voor muzische vorming te bereiken.

Uit documentanalyse en gesprekken blijkt dat er momenteel een onevenwicht is tussen de domeinen van dit leergebied. In de meeste klassen komt beeldopvoeding frequent aan bod. Muzikale opvoeding, dramatisch spel en muzisch taalgebruik komen in mindere mate voor. Beweging krijgt vooral kansen binnen de lessen lichamelijke opvoeding. Daarnaast heeft de school een samenwerkingsovereenkomst met een dansschool. Aanvullende leerinhouden van bewegingsexpressie binnen de gewone klaswerking ontbreken in heel wat klassen. De meeste onderwijzers nemen het leerplan mediaopvoeding niet op, wat wijst op een onvolledig aanbod. De aanpak op de klasvloer getuigt van een vrij eenzijdige benadering. Sommige onderwijzers hebben weinig oog voor het kijken en luisteren naar kunst, het genieten van het muzisch handelen, de authenticiteit van de leerlingen en de ontwikkeling van hun creativiteit.

Sommige doelen komen geïntegreerd aan bod binnen andere leergebieden. Deze werkwijze bevordert de horizontale samenhang met onder andere de leergebieden Nederlands, wereldoriëntatie en godsdienst, maar biedt geen garantie voor de effectieve realisatie van het leerplan muzische vorming. Er zijn weinig afspraken over de leerjaren heen die een verticale samenhang garanderen.

Initiatieven met muzische projecten geven extra impulsen aan de lessen muzische vorming. Ze bevorderen de brede harmonische vorming, stimuleren het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen en bieden kansen tot creativiteit. Sommige onderwijzers nemen een muzisch aanbod op in groeps- en/of hoekenwerk.

Een aantal keer per jaar komen de leerlingen in contact met culturele evenementen waaronder toneelvoorstellingen, workshops, filmvoorstellingen of bezoeken aan musea. Ze kunnen hierbij kunstzinnige impressies opdoen en worden soms uitgedaagd om actief deel te nemen. In sommige klassen zorgen muzische tussendoortjes voor ontspannende en rustgevende momenten na een intense lesactiviteit.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

Uit documentanalyse en gesprekken blijkt dat de meeste onderwijzers te weinig onderwijstijd voorzien om de eindtermen voor muzische vorming te bereiken, niettegenstaande de richtlijnen van het schoolwerkplan en de eigen onderwijskoepel. Bovendien gebeurt het meermaals dat de geplande lestijden wegvallen door andere activiteiten.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De onderwijzers beschikken vooral voor het domein beeld over voldoende leermiddelen om de leerplandoelen te realiseren. In een beperkt aantal klassen staat een doos met enkele slaginstrumenten. Een inventaris hiervan op schoolniveau ontbreekt echter, wat een belemmering is om al de leerplandoelen voor het domein muziek te realiseren. Sommige onderwijzers gebruiken eigen muziekinstrumenten en materialen om het muzisch aanbod te verrijken. Ook de uitbouw van hedendaagse mediamiddelen is een aandachtspunt voor de school.

Muzische werken van de leerlingen komen in mindere mate in het klasbeeld voor. De beschikbare realisaties van leerlingen duiden vaak op een sterk gestuurde en productgerichte benadering van het muzisch proces.

Infrastructuur

In de meeste klassen van de lagere afdeling verhindert de accommodatie of het plaatsgebrek een kwaliteitsvolle uitvoering van de muzische activiteiten. Sommige onderwijzers maken daarom gebruik van de smalle gang, wat soms storende gevolgen heeft.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief
Gericht op bijsturing

De evaluatie van muzische aspecten of domeinen vormt momenteel geen onderwerp van overleg. In de meeste klassen is deze evaluatie beperkt, vaak eenzijdig en weinig doelgericht. De onderwijzers brengen de vorderingen van de leerlingen nauwelijks in kaart.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Het leerlingvolgsysteem bevat weinig of geen informatie over de beginsituatie, de muzische ontwikkeling of de talenten van de leerlingen, ondanks het project waarbij de onderwijzers van de lagere afdeling de leerlingen uitdagen om op ontdekkingstocht te gaan naar de eigen talenten.

Omdat de school weinig evaluatiegegevens heeft over dit leergebied, is het ook moeilijk om de leerlingen doelgericht te ondersteunen in hun muzisch groeiproces. Uit gesprekken blijkt dat de onderwijzers vaak intuïtief materiële of andere ondersteuning bieden bij de muzische realisaties als dit moeizamer verloopt.

Kwaliteitszorg Omwille van andere prioriteiten kreeg de kwaliteitsbewaking van dit leergebied tot nu toe weinig aandacht. Uit gesprekken blijkt dat de implementatie van het leerplan nog een werkpunt is waardoor de organisatie, de uitvoering en de evaluatie van de didactische processen in de meeste klassen nog niet de gewenste invulling krijgt.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school huurt momenteel lokalen van de Franstalige school maar start binnenkort met de bouw van een eigen basisschool op dezelfde campus. Ze gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze de controles uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen. Uit haar werkwijze blijkt dat ze gebruik maakt van de analyses van deskundigen en rekening houdt met de opmerkingen van de personeelsleden. Opgemerkte tekorten vinden we terug in het globaal preventie- en jaaractieplan. De uitwerking van deze plannen is concreet en realistisch. Er is een cultuur waarbinnen elkeen zich aangesproken voelt om op zijn niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De systematiek waarmee de school tekorten opspoort en wegwerkt is een voorbeeld van goede praktijk. De onderwijsinspectie is ervan overtuigd dat de school de resterende tekorten zal wegwerken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	neen

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Jaarlijks stelt de school een nascholings- en professionaliseringsplan op. Dit plan bevat een opsomming van de gevolgde vormingen door het ganse schoolteam, individuele teamleden of deelgroepen. De school zet hoofdzakelijk in op teamgerichte vormingen, maar de leerkrachten krijgen ook kansen om zich individueel te professionaliseren. De meeste nascholingen komen tot stand vanuit prioriteiten op leerkracht- of schoolniveau. Individuele vormingen gericht op persoonlijke interesses kaderen binnen de optimalisering van de eigen klaswerking. Alle vormingen gebeuren in samenspraak met de betrokken personen.

Ondersteuning De directeur heeft een goed zicht op de onderwijskundige behoeften en noden van het team. Tijdens functioneringsgesprekken en observatiemomenten peilt ze naar de wensen en interesses van haar teamleden. Ze betreft haar beleidsondersteuners zoveel mogelijk bij het peilen naar en de organisatorische uitwerking van de professionaliseringsinitiatieven. Ze maakt gebruik van de begeleidingstrajecten van de diocesane begeleiding en van externe organisaties om haar team klasintern en –extern te ondersteunen.

Op geregelde tijdstippen krijgen interne professionaliseringsmogelijkheden kansen. De school organiseert niveauspecifieke klassenraden, personeelsvergaderingen ‘kleuter-’ of ‘lagere school’, personeelsvergaderingen ‘allen’ en zorgteamvergaderingen. Vooral tijdens de klassenraden krijgen de leerkrachten de gelegenheid om formeel ervaringen, ideeën en materialen uit te wisselen van de (individueel) gevolgde nascholingen. Ook onderwerpen van pedagogisch-didactische aard worden hier verder uitgediept. Daarnaast organiseren de leerkrachten veelvuldig spontane informele overlegmomenten. De directeur roostert de betrokken leerkrachten, indien nodig, vrij.

Doeltreffendheid Niettegenstaande de school een effectenmeting van haar nascholings- en professionaliseringsplan op korte en/of lange termijn niet expliciet vooropstelt, blijkt uit de praktijk dat de meeste vormingen een invloed hebben op het handelen van de teamleden. Vooral de teamgerichte vormingen resulteren in afspraken op school- of klasniveau. De directeur ziet erop toe dat de leerkrachten deze afspraken voldoende naleven. Ze organiseert klasbezoeken waaraan ze prioritaire doelen koppelt om een beter zicht te krijgen op de klaspraktijk van de verschillende teamleden.

De laatste pedagogische studiedag van het schooljaar benut de school traditioneel om haar werking te evalueren. In functie daarvan bepaalt het team haar prioriteiten voor het volgende schooljaar. Sommige bestaande begeleidingstrajecten kennen op die manier een verderzetting, een bijsturing of een stopzetting.

Ontwikkeling Het team staat open voor vernieuwingen en verdere professionalisering. De directeur heeft een idee over de richting waarin de school nog kan evolueren. Ze stimuleert haar beleidsteam om gerichte vorming te volgen en zo het beleid op de verdere schoolontwikkeling mee sturing te geven.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid De school vertrekt vanuit haar opvoedingsproject om de visie rond sociale en emotionele begeleiding te verwoorden. 'Ze wil de leerlingen voorbereiden op een harmonieus samenleven in een veeltalige en multiculturele samenleving. In een streven om via communicatie naar elkaar toe te groeien, stelt ze zich verdraagzaam en respectvol op ten opzichte van ieders eigenheid.' Ze heeft hierbij in het bijzonder aandacht voor de sociaal of affectief zwakkeren en de leerbedreigde leerlingen. Ze hecht veel belang aan het meegeven van gepaste houdingen en waarden en probeert leerlingen weerbaar te maken voor de maatschappij van vandaag en morgen. Tijdens de vorige cyclus van het GOK-beleid investeerde de school doelgericht en op een planmatige wijze in het thema sociale en emotionele begeleiding. De school continueert dit thema in haar huidige GOK-visie vanuit de overtuiging dat het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen de basis vormt voor ontwikkeling en leren.

Ondersteuning De school heeft veel aandacht voor ondersteuning binnen de sociale en emotionele begeleiding. Ze investeert in materialen en werkvormen om die specifieke begeleiding mogelijk te maken. Bij de kleuters en de jongste leerlingen van de lagere afdeling werkt de school een project uit, waarbij de leerkrachten ongewenst gedrag positief aanpakken. In de meeste klassen van de lagere afdeling dagen de leerkrachten de leerlingen uit om op ontdekkingsstocht te gaan naar de eigen talenten.

De school legt vooral de nadruk op preventie. 's Middags naar het park gaan, spelkoffers en ander materiaal aanbieden, differentiëren in klas- en huistaken, werken met beloningskaarten en filosoferen met de oudste leerlingen zijn slechts enkele voorbeelden. Maar ook remediërende initiatieven zoals onder andere werken met buddy's zorgen voor een stimulerend pedagogisch klas- en schoolklimaat. De leerkracht bewegingsopvoeding vormt de spilfiguur bij het uitwerken van sportieve middagactiviteiten waaraan kinderen vrijblijvend kunnen deelnemen.

De zorgcoördinatoren leiden en coördineren de interventies rond welbevinden en betrokkenheid. De school schakelt, indien nodig, het CLB in om ernstige sociale en emotionele problemen te bespreken. Ze levert inspanningen om externe hulpverlening in te roepen. Ze betreft de ouders zoveel mogelijk bij het hulpverleningsproces.

Drie keer per jaar screenen de leerkrachten de sociale en emotionele ontwikkeling van hun leerlingen. De school bundelt deze informatie in het kind- of leerlingvolgsysteem. Ook tijdens overlegmomenten besteedt het team vaak aandacht aan sociale en emotionele aspecten. Zowel de overdrachtsfiche per klas als de overgangsfiche van het basis- naar het secundair onderwijs (BASO-fiche) maken melding van deze aspecten.

- Doeltreffendheid** De school wendt traditioneel haar derde pedagogische studiedag aan om de werking van de school en de gekozen prioriteiten te evalueren. Uit gesprekken blijkt dat de verschillende initiatieven een positief effect hebben op de leerlingen en het klas- en schoolklimaat.
- Ontwikkeling** Recente bijsturingen en initiatieven getuigen van de openheid van de teamleden om verder te werken aan de sociaal en emotionele begeleiding. Ze ervaren de meerwaarde van samenwerking aan projecten. Er zijn zelfs initiatieven om volgend schooljaar het project van de kleuterafdeling door te trekken naar de lagere afdeling en omgekeerd. De school mag dan ook terecht fier zijn op de voortdurende inzet van haar team.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Het algemeen beleid van de school steunt op een intern leiderschap dat bestaat uit de directeur en twee zorgcoördinatoren. Het kenmerkt zich door een sterke betrokkenheid, een grote deskundigheid en een gedreven inzet. De directeur werkt al verschillende jaren in deze functie, waarvan een zestal jaren op deze school. Door haar jarenlange ervaring kent ze de sterktes en zwaktes van de school. Ze heeft een duidelijk zicht op de weg die ze wil afleggen met haar team en biedt daarvoor voldoende structuur en sturing. De leerkrachten erkennen haar engagement en haar streven naar uitmuntendheid. 'De lat hoog voor iedereen' is een kenmerk van de schoolcultuur. De directeur maakt gebruik van verschillende tools zoals korte klasbezoeken, functioneringsgesprekken en klassenraden om de voeling met de praktijk te vergroten. Ze laat zich daarbij sterk ondersteunen door haar zorgcoördinatoren. Het beleidsteam zorgt voor gerichte opvolging en coaching om de kwaliteit te bewaken en eventueel bij te sturen. De school heeft werkgroepen, bestaande uit teamleden en soms ook ouders, die mee instaan voor de organisatie van de school. Zo creëert de directeur een gedeeld leiderschap waarin iedereen zijn verantwoordelijkheid neemt. De directeur heeft veel appreciatie voor de inbreng en het werk van de individuele leerkracht. Samen met het zorgteam bevordert ze de samenhang binnen het team. Naar verluidt heeft het team de laatste jaren een enorme sprong gemaakt naar gezamenlijke doelgerichtheid. De meeste teamleden voelen zich gesteund en gewaardeerd, waardoor de directeur kan rekenen op een grote inzet en betrokkenheid. Het effect hiervan is dat er een transparant en positief werkklimaat heerst.
- Visieontwikkeling** De school profileert zich als een basisschool waar waarden en normen belangrijk zijn. Haar missie is 'Samen voor beter!'. Ze heeft een schooleigen pedagogische aanpak uitgeschreven op basis van het opvoedingsproject van de scholengemeenschap. Sommige visieteksten, zoals onder andere de zorgvisie en de gezondheidsvisie komen geregeld aan bod en leven sterk binnen het team. Andere, zoals de visie 'muzische opvoeding', zijn eerder wenselijke teksten.
- Besluitvorming** De directeur streeft naar een participatief beleid. Samen met het beleidsteam organiseert ze geregeld zowel niveauspecifieke als -overstijgende overlegmomenten. Ze communiceert de agendapunten meestal vooraf aan het team. Daarnaast kan elk teamlid zelf gespreksonderwerpen aanbrengen. Zorg, praktisch-organisatorische en pedagogisch-didactische onderwerpen komen frequent aan bod. Iedereen krijgt inspraak en de groep probeert zoveel mogelijk tot een consensus te komen. De school legt de besluitvorming vast in een efficiënt verslag dat elk teamlid gemakkelijk kan raadplegen. Diverse werkgroepen krijgen grote autonomie om voornamelijk praktische realisaties uit te werken en voor te stellen.

Kwaliteitszorg	Op school-, klas- en leerlingniveau neemt de school verschillende initiatieven om haar onderwijskwaliteit te bewaken. Ze analyseert de resultaten van genormeerde tests en externe toetsen van de eigen onderwijskoepel. Daarnaast voert ze een aantal tevredenheidsonderzoeken uit. Op die manier brengt ze de outputgegevens van de school in kaart en krijgt ze een beeld van haar eigen sterktes en zwaktes. Eventuele werkpunten neemt ze op in een prioriteitenplan. Waar wenselijk doet de school een beroep op externen om zich te laten begeleiden. Dit school jaar stelt ze, naast andere actiepunten, drie grote prioriteiten voorop: het talenbeleid, de morele ontwikkeling en zorg. Een uitgebreid prioriteitenplan geeft een overzicht van de prioriteiten van de komende drie schooljaren. Het beleidsteam stelt de haalbaarheid ervan weinig in vraag.
Talenbeleid	De school heeft een visie op haar talenbeleid uitgeschreven uitgaande van de specifieke context van de school en de leerlingenkenmerken. De taalvaardigheid van de vele anderstalige leerlingen brengt de school via genormeerde tests in kaart. De school zet sterk in op taalvaardigheidsonderwijs met onder meer acties voor lezen en spreken. Ze laat zich hiervoor professioneel ondersteunen. De leerkrachten hebben aandacht voor het gebruik van het Standaardnederlands met respect voor andere talen. De school verzorgt de talige aspecten van de communicatie met ouders. Het schoolteam evalueert geregeld de kwaliteit van haar talenbeleid om indien nodig bij te sturen.
GOK- en zorgbeleid	Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt. Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties sterk vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties op leerling-, leerkracht- en schoolniveau die het schoolteam uitwerkt, sluiten nauw aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er expliciete aandacht voor kleuterparticipatie. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid, maar communiceert dit beperkt of niet met het team. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De inspanningen van de kleuterafdeling om de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie en muzische vorming via een geïntegreerd aanbod na te streven.
- Het gradueel opgebouwd wiskundig aanbod om de eindtermen voor wiskunde te realiseren in de lagere afdeling.
- De uitbouw van het zorgbeleid op leerling-, leerkracht- en schoolniveau.
- De organisatie van het welzijnsbeleid.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het benutten van interne en externe professionaliseringsmogelijkheden.
- De ondersteuning door het zorgteam bij de kwaliteitsbewaking van de onderzochte processen.
- De planmatige aanpak van de sociale en emotionele begeleiding op leerling-, leerkracht- en schoolniveau.
- De aandacht voor preventie en remediëring van de sociale ontwikkeling.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het deskundige en gedreven leiderschap.
- De integrale beleidsmatige aansturing en opvolging vanuit een sterke beleidskracht.
- De adequate organisatiestructuur en de ondersteuning van het zorgbeleid.
- De gezamenlijke betrokkenheid en de inzet van het team om de schoolwerking verder uit te bouwen.
- De functionele aanwending van outputgegevens om het onderwijs een kwaliteitsvolle invulling te geven.
- Het creëren van werkgroepen als ondersteuning bij de realisatie van een aantal schoolorganisatorische aspecten.
- De positieve samenwerking met de ouders en de lokale gemeenschap.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het consequent gebruik van het leerplan bij de planning en de bewaking van het onderwijsleeraanbod in de beide afdelingen.
- De implementatie van het leerplan mediaopvoeding.
- Het gebruik van leerplandoelen als uitgangspunt om het ontwikkelingsproces van kleuters in kaart te brengen.
- De evaluatiepraktijk voor muzische vorming in de kleuterafdeling.
- De visualisatie van de referentiematen en de leerstrategieën voor wiskunde in de lagere afdeling.

Wat betreft het algemeen beleid

- De kritische reflectie op de uitgeschreven visieteksten en de implementatie ervan in de klaspraktijk.
- De haalbaarheid van het aantal prioriteiten.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De volledige, evenwichtige en graduele opbouw van het onderwijsaanbod voor muzische vorming in de lagere afdeling.
- De afstemming van de onderwijs- en de evaluatiepraktijk voor muzische vorming op de leerplanvisie in de lagere afdeling.

Wat betreft de regelgeving

- Het recht op 28 lestijden respecteren in beide afdelingen. (Decreet Basisonderwijs art. 48 §1: De leerlingen krijgen achtentwintig lestijden onderwijs- en opvoedingsactiviteiten per week.)

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
 - * voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **20-02-2017** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Myriam Vande Moortele de inspecteur-verslaggever	Magda VERTONGHEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	